

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Ndt/16/2018
Identifikačné číslo spisu: 2217010553
Dátum vydania rozhodnutia: 23. mája 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:2217010553.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Martina Piovartsyho na neverejnom zasadnutí 23. mája 2018 v trestnej veci obžalovaného H. A. , pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a), § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, vedenej na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 6 To 26/2018, o návrhu obžalovaného H. A., na odňatie veci Krajskému súde v Trnave, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku trestná vec obžalovaného H. A. vedená na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 6 To 26/2018, sa tomuto súdu n e o d ň í m a .

O d ô v o d n e n i e

Na Krajskom súde v Trnave sa vedie pod sp. zn. 6 To 26/2018, odvolacie konanie v trestnej veci obžalovaného H. A. pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a), § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, pre skutok uvedený vo výrokovej časti obžaloby (č. l. 158). Obžalovaný H. A. podal písomne 7. mája 2018 - doručeného Krajskému súde v Trnave 9. mája 2018 (č.l. 207) návrh na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku, v ktorom namietal zaujatosť všetkých sudcov Krajského súdu v Trnave. Ako dôvod uviedol, že medzi sudcami pracujúcimi na Okresnom súde Trnava a sudcami na Krajskom súde v Trnave sú nadštandardné a blízke príbuzenské vzťahy. Vyslovil pochybnosti, že v jeho trestnej veci nebude objektívne rozhodnuté a bude mu odopierané právo na obhajobu a spravodlivý proces. Požiadal, aby vec bola odňatá Krajskému súde v Trnave a pridelená na ďalšie rozhodovanie Krajskému súde v Bratislave. Vzhľadom na podanú námietku zaujatosti proti všetkým sudcom Krajského súdu v Trnave bola vec 17. mája 2018 predložená na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky spolu s vyjadreniami všetkých sudcov Krajského súdu v Trnave, ktorí zhodne uviedli, že sa v predmetnej trestnej veci necítia byť zaujatí. Obžalovaného nepoznajú a nemajú žiadny pomer k prejednávanej veci. Najvyšší súd preskúmal podaný návrh ako aj príslušný spisový materiál a dospel k záveru, že nie sú dané dôvody na odňatie predmetnej veci z jurisdikcie Krajského súdu v Trnave a jej prikázanie inému súdu toho istého druhu a stupňa. Podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený. Podľa článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky „Nikoho nemožno odňať jeho

zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanovuje zákon". Účelom práva priznaného podľa citovaného ústavného článku je zabezpečiť občanovi, aby o jeho veci konal sudca ako predstaviteľ tej zložky súdnej moci, ktorá má právomoc vo veci konať a aby konal a rozhodoval sudca zo súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný. Ústava Slovenskej republiky v čl. 48 ods. 1 poskytuje každému, a teda aj obvinenému „právo nebyť odňatý zákonnému sudcovi". Na rozhodnutie o odňatí veci vecne a miestne príslušnému súdu a jej prikázanie na ďalšie konanie inému súdu toho istého druhu a stupňa podľa § 23 Trestného poriadku musia vždy existovať dôležité dôvody, ktoré svojím významom a závažnosťou odôvodňujú výnimku z ústavnej maximy - „práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi". Medzi dôležité dôvody okrem iného nepochybne patrí aj požiadavka zabezpečenia spravodlivého procesu vykonaného nestranným sudcom, či sudcami (senátom). Záruku, že vo veci bude konať nestranný sudca poskytuje obvinenému článok 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého: „Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky." Z tohto článku okrem práva na určitú kvalitu spravodlivého procesu vyplýva aj „právo na nestranného sudcu". Nestrannosťou treba rozumieť absenciu predsudkov (zakorenených úsudkov či názorov, ktoré nie sú založené na spoľahlivom poznaní ale na púhom predpoklade) alebo predpojatosti (subjektivizme, neobjektivite, straníckosti). Nestrannosť je potrebné skúmať z dvoch hľadísk, a to zo subjektívneho hľadiska nestrannosti, čo znamená, že je potrebné zistiť osobné presvedčenie sudcu prejednávajúceho prípad a z objektívneho hľadiska nestrannosti, t.j. je potrebné zistiť, či sú poskytnuté dostatočné záruky pre vylúčenie akejkoľvek pochybnosti v danom smere. V prípade subjektívneho hľadiska nestrannosti sa nestrannosť sudcu prezumuje až do predloženia dôkazu o opaku (Piersach v. Belgicko - rozsudok ESLP z 1. októbra 1982). Objektívna nestrannosť sa posudzuje podľa vonkajších objektívnych skutočností. Platí tzv. teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký objektívne javiť v očiach strán. Objektívne hľadisko je založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akejkoľvek legitímnej pochybnosti o zaujatosti sudcu. Spravodlivosť nielenže má byť vykonaná, ona sa musí aj javiť, že je vykonaná (Delcourt v. Belgicko - rozsudok ESLP zo 17. januára 1970, Saraiva de Carvalho v. Portugalsku - rozsudok z roku 1994...). V prípade ak sa vecnými a relevantnými argumentmi nepreukáže absencia predsudkov alebo predpojatosti procesne činných sudcov, v tomto prípade namietaných všetkých sudcov Krajského súdu v Trnave, potom nie je možné vysloviť, že sú u nich dané predpoklady na zaujaté konanie a rozhodovanie, a tým existencia dôvodu či dôvodov na ich vylúčenie. Konkrétne dôvody, pre ktoré je sudca vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, sú uvedené v ustanoveniach § 31 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Trestného poriadku. Z predloženého spisu nevyplývajú dôvody na vylúčenie sudcov Krajského súdu v Trnave v zmysle § 31 ods. 2, ods. 3 Trestného poriadku, a preto najvyšší súd upriamil pozornosť na skúmanie dôvodov na vylúčenie sudcov podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu pochybnosti o nezaujatosti pre ich pomer k prejednávanej veci alebo osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre ich pomer k inému orgánu činnému v trestnom konaní. Pomerom k prejednávanej veci treba rozumieť určitú zainteresovanosť orgánu činného v trestnom konaní na skutku, ktorá má konkrétnu podobu a osobný charakter, aby bola dostatočným dôvodom pre vznik pochybností o schopnosti sudcu pristupovať k veci a úkonom, ktoré sa jej týkajú objektívne. Táto môže napríklad spočívať v tom, že orgány činné v trestnom konaní, resp. jeho príbuzní, rodinný príslušník, osoba jemu blízka a podobne, boli činom poškodení eventuálne orgán trestného konania bol svedkom skutku, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie a podobne. Pomer orgánu trestného konania k osobám uvedených v § 31 ods. 1 Trestného poriadku sa rozumie vzťah tohto orgánu k niektorej z uvedených osôb, ktorý môže vyvolať vo verejnosti pochybnosti o jeho nezaujatosti práve pre tento vzťah, ktorý prípadne existuje aj mimo rámec konania. Takýto vzťah môže spočívať najmä v príbuzenskom a rodinnom pomere úradnej osoby k niektorej z osôb uvedených v § 31 ods. 1 Trestného poriadku, ďalej môže ísť o úzke priateľstvo, či kamarátstvo, resp. negatívny vzťah. Najvyšší súd nezistil dôvody na vylúčenie sudcov Krajského súdu v Trnave (vylúčenie všetkých sudcov daného súdu je základnou podmienkou na konštatovanie možného zaujatého konania a rozhodovania príslušného súdu) podľa § 31 Trestného poriadku z dôvodu pochybnosti o nezaujatosti pre ich pomer k prejednávanej veci alebo osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre ich pomer k inému orgánu činnému v trestnom konaní, a teda nezistil ani danosť podmienok na odňatie predmetnej veci z jeho jurisdikcie. Obžalovaný H. A. v návrhu na odňatie a prikázanie veci uviedol dôvody, pre ktoré namietá všetkých sudcov

Krajského súdu v Trnave tak, ako je vyššie uvedené. Z týchto skutočností samých o sebe ani z vyjadrení sudcov dotknutého súdu však nevyplýva ich zaujatosť. Takýto stav vylučuje možnosť úvah o odňatí veci Krajskému súdu v Trnave pre to, že by sudcovia boli vylúčení z vykonávania úkonov v trestnej veci obžalovaného H. A.. Najvyšší súd po vyhodnotení všetkých okolností prípadu konštatuje, že neexistujú žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali obavu zo zaujatého konania a rozhodovania sudcov Krajského súdu v Trnave vo veci obžalovaného H. A. a nezistil žiadne skutočnosti čo i len naznačujúce absenciu nestrannosti a predpojatosti sudcov Krajského súdu v Trnave, pričom len predpokladaný subjektívny názor obžalovaného o možnom narušení objektivity rozhodovania súdu bez priliehavých relevantných argumentov, nemôže byť dôvodom na vylúčenie sudcov z konania tak, ako to predpokladá ustanovenie § 31 ods. 1 Trestného poriadku, a teda ani dôležitým dôvodom na odňatie veci. So zreteľom na neexistenciu dôležitého dôvodu na odňatie veci v podobe vylúčenia všetkých sudcov Krajského súdu v Trnave a nezistenie iných dôležitých dôvodov na odňatie veci nebolo možné vyhovieť návrhu obžalovaného, pretože ak by sa tak stalo, došlo by k porušeniu jeho práva na zákonného sudcu a práva na prerokovanie veci nestranným súdom. Preto najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.